

Ministry of Finance
of the Republic of Estonia

FTT - finantstehingute maksustamine

Veiko Tali,

kantsler maksu- ja finantspoliitika asekancleri ülesannetes

11. november, 2011

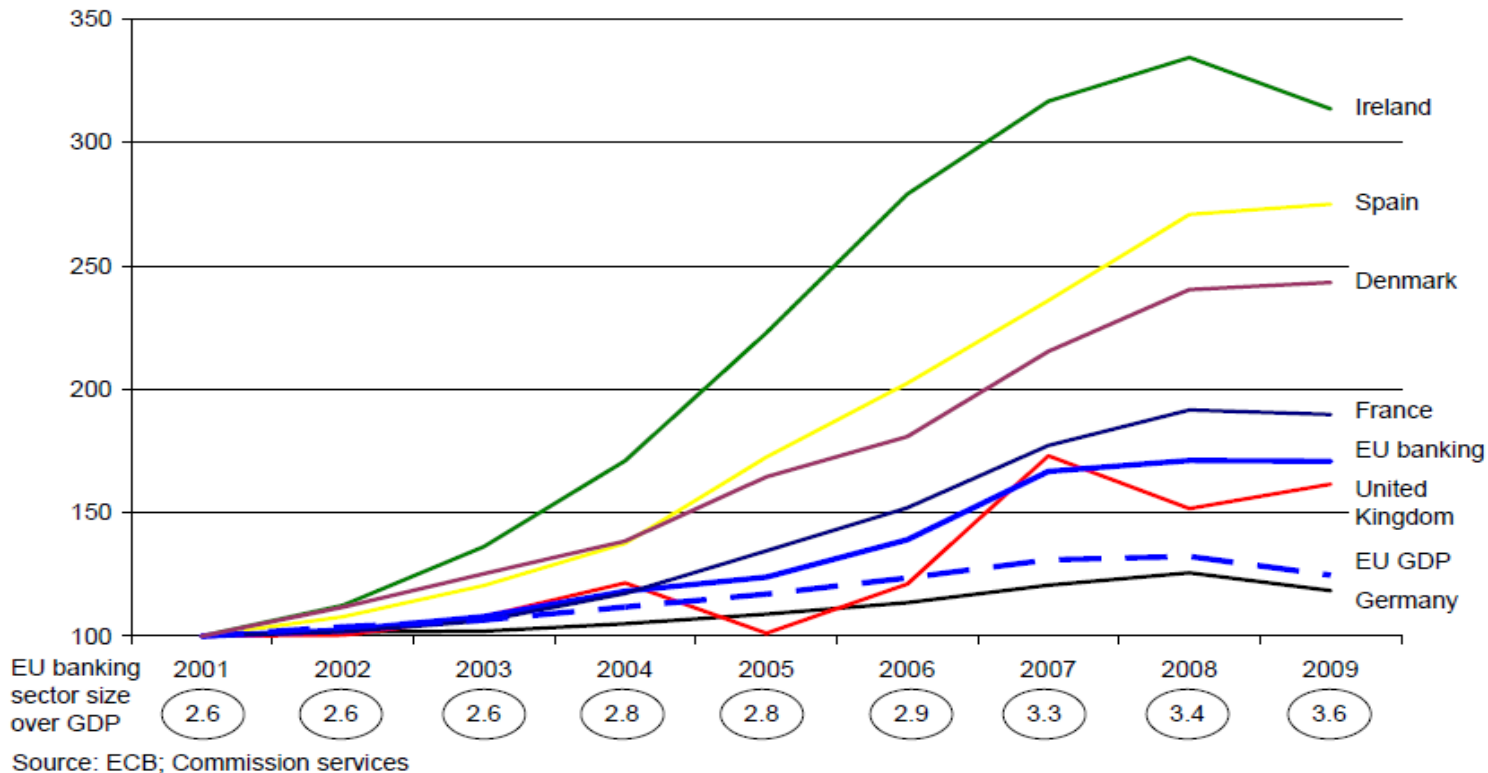
FTT eesmärgid

- Siseturu areng
 - eri riikide maksumeetmete ühtlustamine (kas reaalne?)
 - finantssektori võrdne maksukoormus võrreldes teiste sektoritega (VAT erisused). Kas ja kuivõrd?
- Regulatiivsed
 - piirata tehinguid, “mis ei tõhusta finantsturgude toimimist”
 - soodsamad tingimused? mittemaksustatud finantstehingutele
 - riskide summutamine - suurem finantsstabiilsus?
- Fiskaalne
 - laekumised eelarvesse leevendamaks riikide võlakoormat
 - õiglane panus finantskriisi kulude katteks (kollektiivne “patu lunastamine”)

Liiga kiire pankade vara kasv?

Size of the banking sector measured in total assets;
Base 100 = 2001

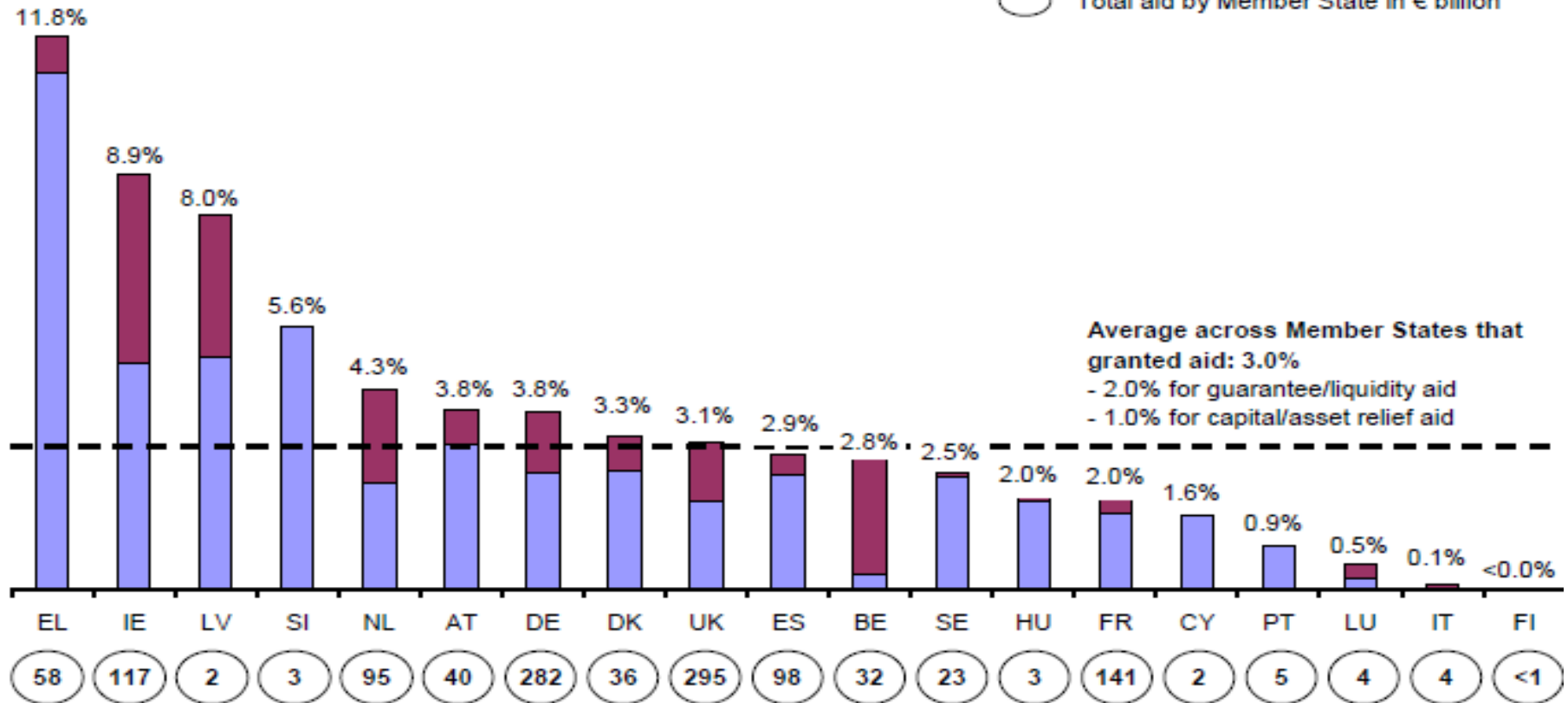
- Viimasel aastakümnel on finantstehingute käive hüppeliselt kasvanud. Nt 2008. aastal oli finantstehingute tegemise maht ca 75 korda kõrgem kui nominaalne globaalne GDP. 1990. aastal oli see ainult 15 korda kõrgem.
- Viimasel aastakümnel on hüppeliselt kasvanud ka pankade varad. Kas FTT piiraks liigsete riskide võtmist?

Finantssektori päästmine kriisi ajal

October 2008-December 2010;
% of 2009 total assets of Member States' financial sector

■ Aid in the form of guarantee* or liquidity**
■ Aid in the form of capital or asset relief
○ Total aid by Member State in € billion

Source: Commission services; ECB * Guarantee on newly issued bonds ** 2008-2009 data only

- On tõsi, et liikmesriigid on märkimisväärses ulatuses finantssektorit nõ toetanud (likviidsus- ja kapitalitoe vormis). Samas ei ole seda teinud kõik liikmesriigid (sh Eesti).

FTT mõjud

- Majandusele (konkurentsivõimele)
 - finantssektori või -tehingute ÜLEKOLIMINE kolmandatesse riikidesse (G20 - EL)
 - mõju majanduse finantseerimisele ja selle struktuurile (pikaajalised investeeringud) - finantssektori kumuleeruv ja kasvav koorem?
- Konkurentsiolukorrale (turumoonutused?)
 - Eri riikides erinevad tingimused (sh määr)
 - moonutused maksuobjektist tulenevalt (sisu ja vorm)
 - Mõjud finantssektori struktuurile - kui tervislikud finantsstabiilsusele ?
- Fiskaalne mõju
 - maksudest hoidumise lihtsus
 - halduskoormus maksumaksjatele ja maksuhaldurile

Finantssektori koorem

- Finantsteenuste hinda võivad lisaks FTT-le tõsta järgmised Euroopa Komisjoni poolsed initsiatiivid:
 - ✓ uued kapitali- ja likviidsusnõuded pankadele (CRD IV);
 - ✓ muudatused hoiuste tagamise skeemides (DGS);
 - ✓ muudatused investeerimisteenuste osutamise regulatsioonis (MiFID);
 - ✓ muudatused investeerimisfondide regulatsioonis (UCITS IV ja V)
 - ✓ oodatav kriisijuhtimise regulatsioon (pankade poolt rahastatavad stabiilsusfondid?)
- Lisaks ei ole täpselt teada, kes kannavad lõpliku kulu FTT kehtestamisel. IMF on viidanud, et suur osa kasvavast maksukoormusest võib langeda finantsteenuste tarbijatele (investoritele).

Maksuobjekti piiritlemine

Direktiivi eelnõu kohaselt kuuluvad maksustamisele sisuliselt kõik väärtpaberitehingud ehk tehingud:

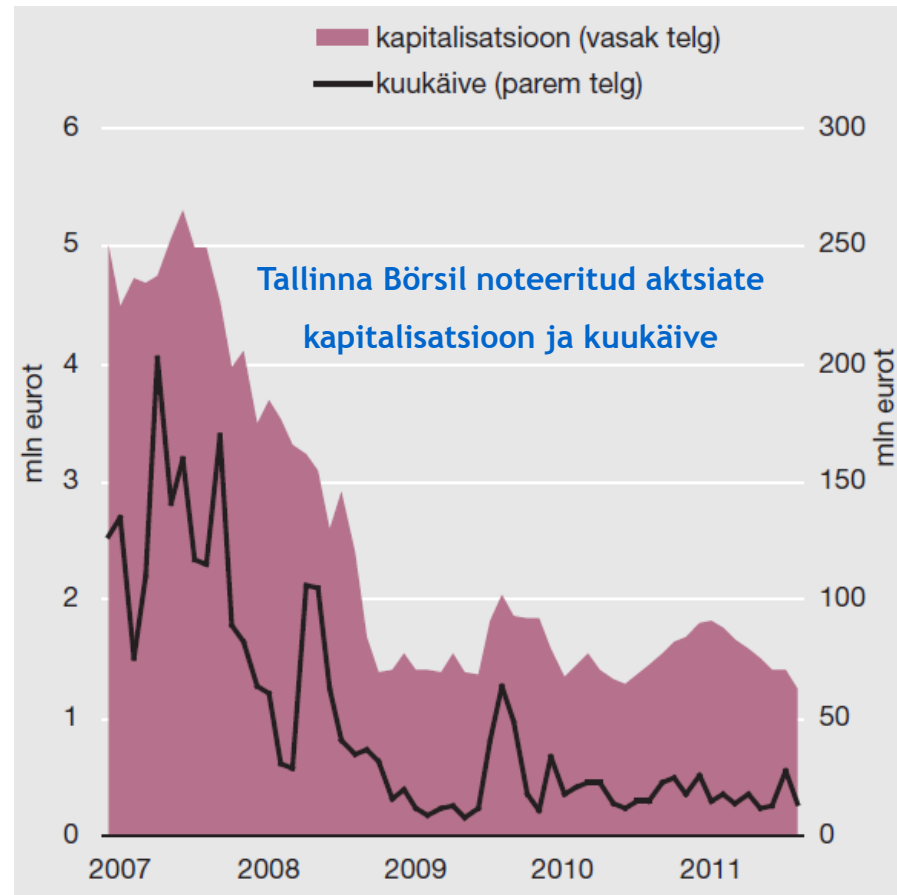
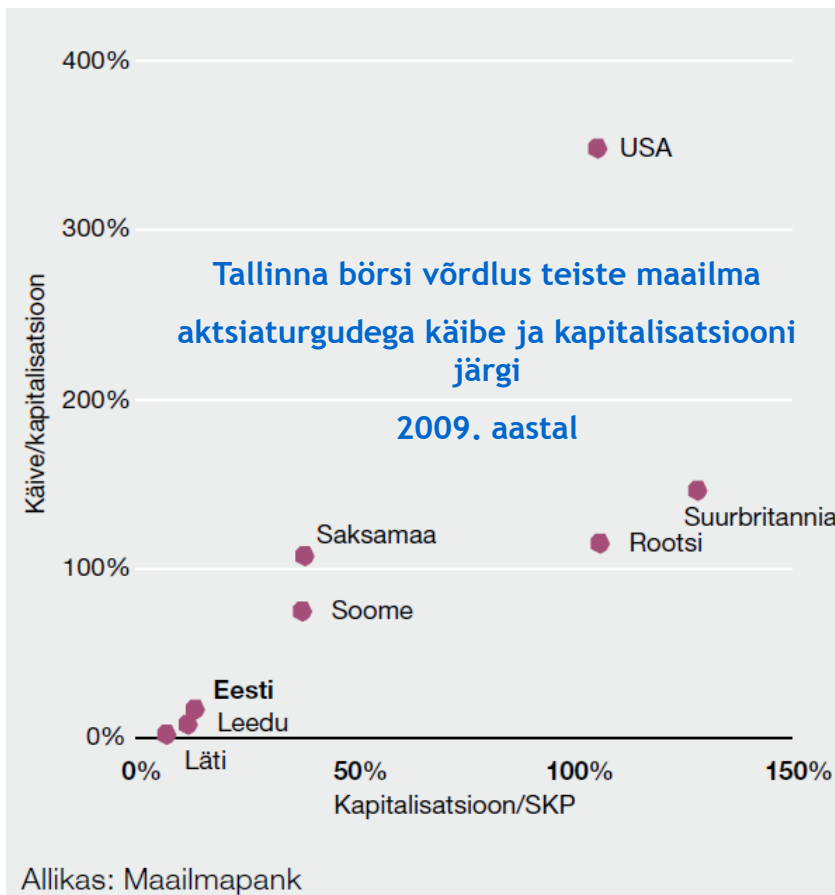
- aktsiatega;
- võlakirjade;
- tuletisinstrumentidega (optsioonid, futuurid jne);
- fondiosakutega;
- struktureeritud toodetega (väärtpaberistatud kujul).

Ebamäärasused ja kahtlused kas kohalduks tehingutele, mis puudutab:

- osäühingute osasid (ei ole vabalt võõrandatavad);
- pensionifondide osakuid (kas vastavad tavalisele väärtpaberi mõistele?);
- investeerimishoiuseid ja investeerimiskirjaga elukindlustust (kas vastavad struktureeritud väärtpaberitoodete mõistele?).

FTT laekumist keeruline hinnata

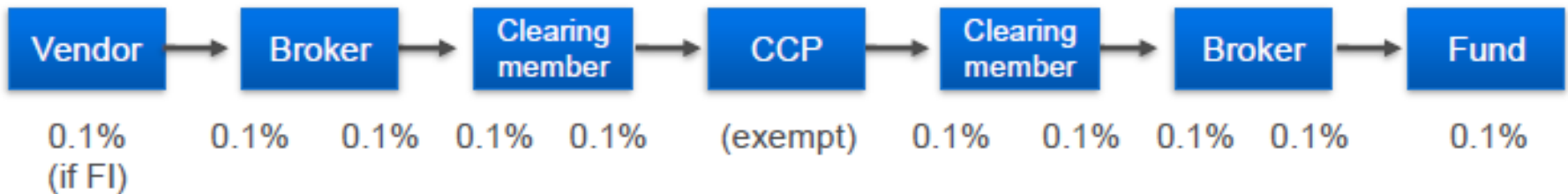

- Euroopa Komisjoni hinnangul peaks FTT näol tulu laekuma 16 - 43 mlrd €.
- Eestis väärtpaberitehingute (sh börsitehingute) arv ja käive suhteliselt väike. Esmaste hinnangute kohaselt võiks laekuv tulu olla ca 1 -2 mln € aastas.

FTT muud ohud ja riskid

- Finantstehingu ahel võib olla pikk, tehinguga on seotud palju osapooli.
- Tegelik (efektiivne) maksumäär võib olla hoopis 0.9% või 1.0%.

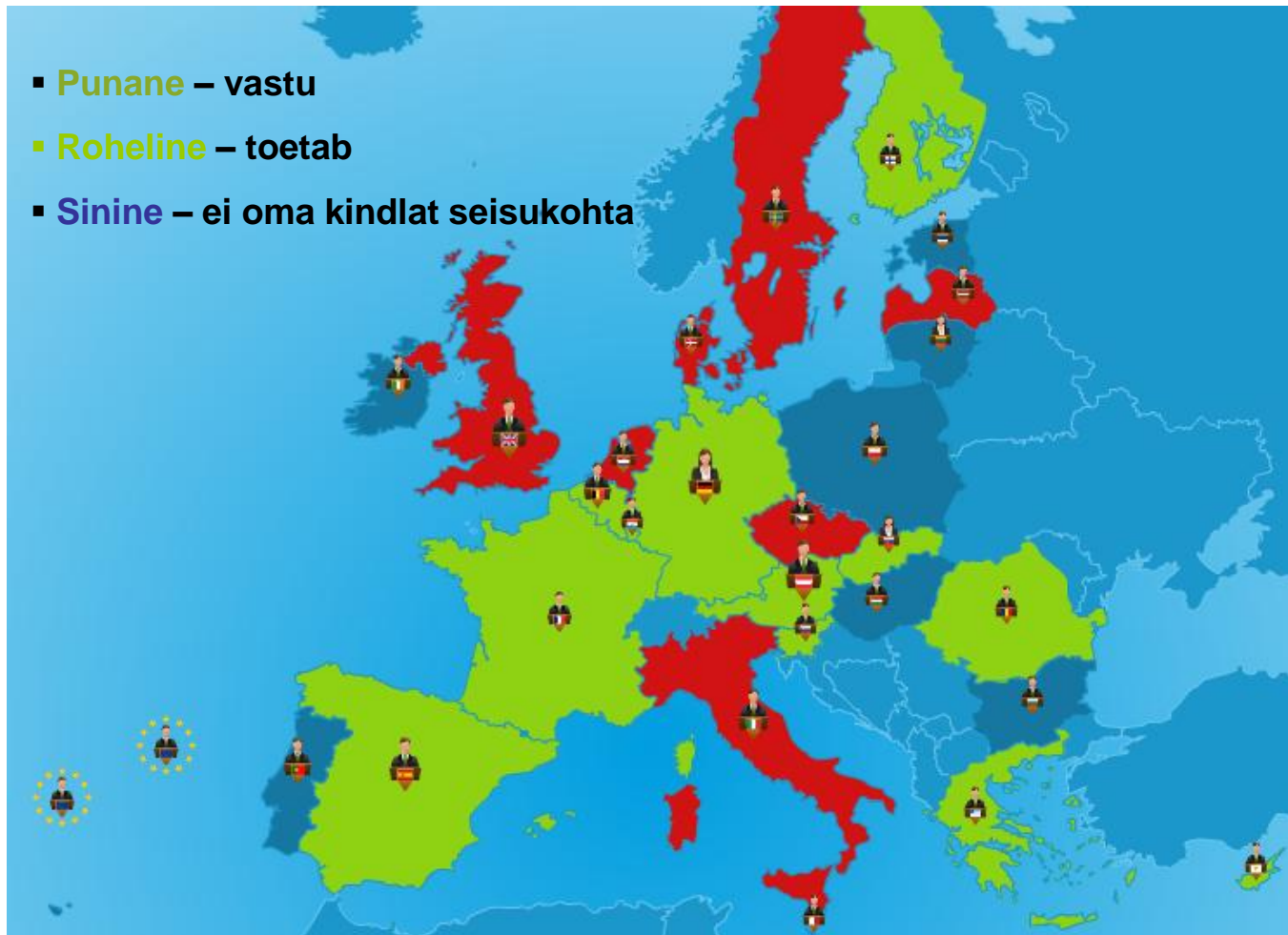

- Kas FTT võib tekitada topeltmaksustamist ja konkurentsimoonutusi (muuhulgas filiaalide poolt tehtud tehingute maksustamine)?
- Mittereguleeritud paralleelsektori “vohamine”? Kas litsentseeritud finantsteenuste pakkujate kõrvale võivad tekkida reguleerimata ärid (s.t. järelevalve alla mitte-kuuluvad subjektid)?
- Rakendusmeetmete tõhusus (kolmanda riigi fin.asutus ja EL resident)

Mida teised liikmesriigid arvavad?

- **Punane** – vastu
- **Roheline** – toetab
- **Sinine** – ei oma kindlat seisukohta

* Euroopa kaardil kajastatu ei pruugi väljendada liikmesriikide viimaseid seisukohti (sh ei võta täpselt arvesse viimasel ECOFIN-i kohtumisel väljendatud)

Allikas: <http://www.financialtransactiontax.eu/en/home>

Eesti võimalik seisukoht?

- Kuivõrd kooskõlas Eesti maksu- ja finantspoliitiliste arusaamadega ?
 - (lihtsus +, maksubaas -, tarbimist/saastamist vs tulu +)
- Mõju EL konkurentsivõimele (majandus, finantssektor). FTT kehtestamine globaalsel tasandil. Kui üksnes EL-s või euroalal ebasoovitav, seotud oluliste riskidega ja potentsiaalsete moonutustega.
- Finantsstabiilsuse eesmärk iseenesest kohane. Oleme toetanud pigem sihtotstarbeliste kriisihaldusfondide (resolution funds) loomist, kuhu pangad teeksid sissemakseid (ex-ante). Käsitletakse koos muu turvavõrgustikuga (sh hoiuste tagamise skeem).
- NB !Vahendite kasutamise küsimus kriitiline
- Maksuobjekti piiritlemine (erisused ja erandid) (pensionifondid, jaetooted, kohustuslikud sotsiaalkindlustusskeemid)
- Fiskaalne efekt ja maksukogumise tõhusus ?

Tänan!

Ministry of Finance